



**XUNTA
DE GALICIA**

**CENTRO PÚBLICO
INTEGRADO
PLURILINGÜE O CRUCE**



Cofinanciado por
la Unión Europea

**PLAN DE ORIENTACIÓN EDUCATIVA
CPI PLURILINGÜE O CRUCE
CERCEDA**

CURSO 2023-2024

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN.
2. MARCO LEGAL E TEÓRICO.
3. XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO.
 - 3.1. SITUACIÓN XEOGRÁFICA E ORGANIZATIVA DO CENTRO.
 - 3.2. CENTROS COMPARTIDOS: CEIP PLURILINGÜE CELSO EMILIO FERREIRO.
 - 3.3. FUNCIONAMENTO E COORDINACIÓN.
 - 3.4. CONSTITUCIÓN E FUNCIÓNS DOS COMPOÑENTES DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN.
4. OBXECTIVOS.
 - 4.1. OBXECTIVOS XERAIS.
 - 4.2. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS.
5. LIÑAS PRIORITARIAS DE ACTUACIÓN.
6. ESTRATEXIAS DE INTERVENCIÓN.
 - 6.1. PLAN XERAL DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.
 - 6.2. PLAN DE ACCIÓN TITORIAL.
 - 6.3. PLAN DE ORIENTACIÓN ACADÉMICA E PROFESIONAL.
 - 6.4. PLAN DE CONVIVENCIA E PLAN DE IGUALDADE.
 - 6.5. PROGRAMA DE HABILIDADES SOCIAIS E BENESTAR EMOCIONAL.
 - 6.6. PROGRAMA DE ACOLLIDA.
 - 6.7. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS.
7. CONTRIBUCIÓN, DESDE O DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN, Á ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE.
8. METODOLOXÍA.
9. RECURSOS EMPREGADOS.
10. TEMPORALIZACIÓN.
11. CRITERIOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN.

11.1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

11.2. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

ANEXOS

- ANEXO I: CONCRECIÓN ANUAL DO PLAN XERAL DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.
- ANEXO II: PLAN DE APOIO DA ESPECIALIDADE DE PEDAGOXÍA TERAPÉUTICA PRIMARIA: CPI O CRUCE.
- ANEXO III: PLAN DE APOIO DA ESPECIALIDADE DE PEDAGOXÍA TERAPÉUTICA INFANTIL E PRIMARIA: CEIP ADSCRITO CELSO EMILIO FERREIRO.
- ANEXO IV: PLAN DE APOIO DA ESPECIALIDADE DE PEDAGOXÍA TERAPÉUTICA SECUNDARIA: CPI O CRUCE.
- ANEXO V: PLAN DE APOIO DA ESPECIALIDADE DE AUDICIÓN E LINGUAXE EDUCACIÓN INFANTIL: CPI O CRUCE.
- ANEXO VI: PLAN DE APOIO DA ESPECIALIDADE DE AUDICIÓN E LINGUAXE EDUCACIÓN PRIMARIA: CPI O CRUCE.
- ANEXO VII: PLAN DE APOIO DA ESPECIALIDADE DE AUDICIÓN E LINGUAXE EDUCACIÓN INFANTIL E PRIMARIA: CEIP CELSO EMILIO FERREIRO.

1. INTRODUCCIÓN.

A lexislación educativa máis recente outórgalle á función orientadora un papel relevante, considerándoa un pilar esencial e básico do sistema educativo con decisiva incidencia na calidade dos proceso que nel se desenvolven:

- ◆ A orientación educativa e profesional do alumnado debe ser un dos principios que inspiren a actividade educativa como medio necesario para o logro dunha formación personalizada que propicie unha educación integral en coñecementos, destrezas e valores (art. 1º Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación modificada pola Lei Orgánica 3/2020, de 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, a partir de agora LOMLOE).
- ◆ A orientación educativa e profesional é un dos factores de calidade da ensinanza, aos que os poderes públicos prestarán unha atención prioritaria (art. 2.2 da LOMLOE).
- ◆ A orientación educativa, académica e profesional do alumnado como función do profesorado, en colaboración, no seu caso, cos servizos ou departamentos especializados (art. 91.1 da LOMLOE).
- ◆ O dereito básico do alumnado a recibir orientación educativa e profesional e o dos pais a ser oídos naquelas decisións que afecten á orientación académica e profesional dos seus fillos e/ou das súas fillas (modificación da Lei Orgánica 8/1985, do 3 de xullo, reguladora do dereito á educación).

Nesta liña, queremos para o noso centro unha orientación que incida sobre a comunidade educativa no seu conxunto (alumnado, profesorado e familias), que atendan aos problemas e dificultades de aprendizaxe, e preste apoio e asesoramento ante a diversidade de retos cos que se enfronta a escola, animando e impulsando a súa acción, as relacións entre os seus elementos e co contorno, contribuindo, en definitiva, á mellora da calidade dos procesos que se desenvolven nela e, conseguintemente, da acción educativa.

A orientación é un deber compartido por todo os mestres, mestras e profesorado que traballamos no centro, coas responsabilidades propias das diferentes tarefas que desempeñamos, e debe estar coidadosamente planificada, marcándose uns obxectivos a partir da análise da realidade, programándose actuacións concretas, deseñándose estratexias específicas e organizándose os

espazos e os tempos nos que desenvolverá o planificado. constatar o grao de consecución dos obxectivos e, no seu caso, as propostas de mellora.

O Plan de Orientación é o instrumento pedagóxico-didáctico que articula a medio e longo praza as actuacións relacionadas coa orientación e a acción titorial. Pero esta planificación non pode facerse de maneira illada; é parte da organización pedagóxica-educativa do centro e, consecuentemente, debe incardinarse coa actividade e estrutura xeral deste. Este Plan conforma, pois, unepígrafe do PE como documento que planifica e estrutura a acción orientadora dos equipos docentes e do centro educativo no seu conxunto, con especial incidencia na atención á diversidade, na orientación persoal e académica, e na acción titorial, sendo o Departamento de Orientación o responsable de elaborara proposta do mesmo de acordo cos criterios fixados polo claustro de profesorado e as directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP).

O noso Plan, que imos desenrolar nos seguintes apartados, estrutúrase en varios bloques:

- Descrición do contorno no que se desenvolve o proceso orientador.
- Obxectivos da orientación para o conxunto do sistema.
- Accións de orientación prioritarias.
- Estratexias de intervención.
- Criterios e formas de avaliación do plan.
- Aprobación do plan.

Dentro das estratexias de intervención figuran as liñas do Plan Xeral de Atención á Diversidade e do Plan de Acción Titorial.

2. **MARCO LEGAL E TEÓRICO.**

A orientación educativa e profesional está determinada pola seguinte normativa legal:

- ◆ **LOMLOE:** Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación.
- ◆ **Decreto 120/1998,** do 23 de abril, polo que se regula a Orientación Educativa e Profesional en Galicia.

- ◆ **Orde 24 xullo de 1998**, pola que se establece a organización e funcionamento da Orientación Educativa e Profesional en Galicia.
- ◆ **Circular 10/2010**, pola que se ditan instrucións para coordinar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional na nosa comunidade autónoma.
- ◆ **Decreto 7/1999**, de 7 de xaneiro, polo que se implantan e regulan os centros públicos integrados de ensinanza non universitarias.
- ◆ **Orde 3 de outubro de 2000**, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento do Decreto anterior.
- ◆ **Decreto 150/2022**, do 8 de setembro, polo que se establece a ordenación e o currículo da Educación Infantil na Comunidade Autónoma de Galicia (CAG).
- ◆ **Orde do 30 de maio de 2023** pola que se desenvolve o Decreto 150/2022 polo que se establece a ordenación e o currículo da EI na CAG e se regula a avaliación nesa etapa educativa.
- ◆ **Decreto 155/2022**, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da Educación Primaria na CAG.
- ◆ **Orde do 26 de maio de 2023** pola que se desenvolve o Decreto 155/2022 polo que se establecen a ordenación e o currículo da EP na CAG e se regula a avaliación nesa etapa educativa.
- ◆ **Decreto 156/2022**, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da Educación Secundaria Obrigatoria na CAG.
- ◆ **Orde do 26 de maio de 2023** pola que se desenvolve o Decreto 156/2022, polo que se establecen a ordenación e o currículo da ESO na CAG e se regula a avaliación nesta etapa educativa.
- ◆ **Decreto 117/2023**, do 27 de xullo, polo que se modifica o Decreto 156/2022.
- ◆ **Orde do 9 de agosto de 2023** pola que se amplía a relación de materias optativas da ESO e se establece o seu currículo.
- ◆ **Orde do 25 de xaneiro de 2022**, polo que se actualiza a avaliación e promoción do alumnado que cursa EP, ESO, Bach e FP.
- ◆ **Decreto 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do

alumnado dos centros docentes da nosa CCAA.

- ◆ **Orde do 08 de setembro de 2021**, pola que se desenvolve o Decreto 229.
- ◆ **Lei 4/2011**, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.
- ◆ **Decreto 8/2015**, do 08 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011.
- ◆ **Orde do 23 de agosto de 2023** pola que se establece a figura da persoa coordinadora de benestar e convivencia nos centros docentes de Galicia.
- ◆ **Resolución do 20 de xuño de 2023** pola que se establece a Rede de Acompañamento e Orientación persoal e familiar de Galicia (RAOGAL) para o curso 2023-2024.
- ◆ **Orde do 3 de maio de 2023** pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2023-2024 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na CAG.
- ◆ **Resolución do 6 de xuño de 2023** pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de EI, EP, ESO e Bacharelato no curso académico 2023-2024.
- ◆ **Protocolos da CCEFPU**: Aínda que teremos en conta todos os protocolos publicados pola Consellería, neste centro adaptamos como prioritarios os protocolos de Altas Capacidades Intelectuais, de Trastorno do Espectro Autista, de Dislexia e dificultades de aprendizaxe, e o de Trastorno por Déficit de Atención e Hiperactividade, por ter bastante alumnado con estas necesidades.

Para responder a todas estas funcións legislativas, o modelo de orientación será un **modelo sistémico**, xa que a orientación estará incardinada dentro do centro e do currículo, como un elemento máis.

3. XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO.

3.1. SITUACIÓN XEOGRÁFICA E ORGANIZATIVA DO CENTRO.

O noso CPI está situado en Cerceda, que é un concello da provincia de A Coruña, pertencente á comarca de Ordes. Posúe un parque acuático de gran atractivo turístico e un gran pazo (en Lavandeiras). A súa poboación é de algo máis de 5000 habitantes. A central térmica de Meirama,

situada no concello, tivo tanto peso no pasado, que a súa silueta figura no escudo de Cerceda. Actualmente a central está desmantelada, o cal influíu no sector laboral da poboación.

Cerceda conta cun polígono industrial (en Acevedo); a base socioeconómica da poboación é maioritariamente o sector servizos e o sector industrial.

O nivel socioeconómico e cultural das familias sitúase no ámbito medio; actualmente hai bastante poboación procedente do estranxeiro atraídas polas expectativas laborais derivadas do sector servizos e industrial da zona. É de destacar, en xeral, as expectativas positivas respecto ao labor educativo do centro e a colaboración que exercen con el.

No noso centro escolarízase alumnado de Cerceda e das parroquias dos arredores. No caso de A Silva, o alumnado está escolarizado no CEIP Plurilingüe Celso Emilio Ferreiro, centro compartido pola orientadora do CPI.

3.2. CENTRO COMPARTIDO: CEIP PLURILINGÜE CELSO EMILIO FERREIRO.

O noso CPI ten un colexio adscrito, o CEIP Plurilingüe Celso Emilio Ferreiro, en A Silva, a 10 km de Cerceda, do cal algúns alumnos e alumnas realizan a ESO no noso centro educativo.

Este centro non conta con Departamento de Orientación propio, por non contar con máis de 12 unidades, e non sendo a praza de orientación do CPI O Cruce unha praza de orientación compartida, actuaremos en base ao protocolo habitual para os centros adscritos, isto é, baixo demanda, sendo o mércores o días asignado para a atención educativa desde centro cando xurdan as necesidades de valoración psicopedagóxica ou doutra índole. Dadas as características do centro e do alumnado, a orientadora acudirá semanalmente, xa que hai moitas demandas porque é un centro de case 100 alumnos e alumnas, e con moita diversidade e necesidades específicas de apoio educativo.

3.3. FUNCIONAMENTO E COORDINACIÓN.

Levaranse a cabo reunións semanais cos membros do DO (tanto no CPI como no CEIP) para facer o seguimento desta programación, ir valorando as necesidades que xurdan e poñer en marcha os programas de intervención máis axeitados en cada caso.

A orientadora levantará acta mensualmente das reunións levadas a cabo en ambos centros.

A coordinación co profesorado titor da ESO non está regulada, xa que é moi complicado debido aos horarios individualizados. Establécense, de todos os xeitos, reunións puntuais e individualizadas no

propio departamento, e é a orientadora a encargada de mantelos informados e asesorados a través do correo electrónico. Así mesmo, este profesorado acude ao Departamento de Orientación cando necesitan algún recurso ou teñen algunha dúbida.

3.4. CONSTITUCIÓN E FUNCÍONS DOS COMPOÑENTES DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN.

No seo da CCP do mes de outubro de 2023 quedará constituído o Departamento de Orientación cos **seguintes membros:**

- Xefa do Departamento de Orientación: María Jesús Díaz Rodríguez.
- Mestra de Pedagogía Terapéutica de ESO: Mónica Catoira Martínez.
- Mestre de Pedagogía Terapéutica de EI e EP: Jorge Rodríguez Pérez.
- Mestra de Audición e Linguaxe de EI: Katarin Reboredo Tasende.
- Mestra de Audición e Linguaxe de EP: Emma Pérez Bregua.
- Un titor ou titora por cada un dos ámbitos socio-lingüístico e científico-tecnolóxico, designados pola directora, por proposta da CCP:
 - ❖ Polo ámbito socio-lingüístico: María Asunción del Valle Cortinas.
 - ❖ Polo ámbito científico-tecnolóxico: Raquel Veira Díaz.
- Representante de EP e coordinadora de EI: María Pazos Ponte.
- Profesorado do centro adscrito:
 - ❖ Mestre de PT: Bruno López Ferro.
 - ❖ Mestra de AL: Beatriz Rejo Arcos.

En canto ás funcións dos distintos membros que compoñemos o DO, destacamos as seguintes:

- Xefatura do DO:
 - ❖ Redactar os programas e plans do departamento, entre eles a programación anual e a memoria final de curso.
 - ❖ Realizar as avaliacións psicopedagóxicas e redactar os informes psicopedagóxicos.
 - ❖ Coordinar as accións do departamento.
 - ❖ Representar ao departamento na CCP.
 - ❖ Participar nas sesións de avaliación do alumnado, con voz e sen voto.

- ❖ Asesorar ao profesorado respecto ás medidas de atención á diversidade e promover a súa implementación, participando na súa elaboración e coordinación cando sexa necesario.
 - ❖ Promover a colaboración do profesorado no proceso de ensino-aprendizaxe.
 - ❖ Coordinar as actuacións con institucións externas ao centro.
 - ❖ Promover a participación das familias no proceso educativo dos seus fillos e fillas.
 - ❖ Levar a cabo as estatísticas que todos os anos promove a CCEFPU: DRDadi e DRDorienta.
- Profesorado especialista en PT e AL:
 - ❖ Prestar atención docente directa ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo (n.e.a.e.), prioritariamente dentro da aula ordinaria, e fóra sempre que sexa necesario.
 - ❖ Colaborar na elaboración, seguimento e avaliación das AC, así como nas medidas de reforzo e apoio.
 - ❖ Participar na avaliación inicial e nas sesións de avaliación do alumnado con n.e.a.e.
 - ❖ Coordinarse co profesorado titor do alumnado que recibe apoio para realizar o seguimento da súa evolución.
 - ❖ Asistir e participar nas sesións da CCP.
 - Profesorado titor e mestre/a representante e coordinador/a de EI e EP:
 - ❖ Colaborar activamente no desenvolvemento, seguimento e avaliación das actividades do Plan de Acción Titorial (PAT).
 - ❖ Actuar como dinamizador/a das propostas educativas do DO.
 - ❖ Participar no deseño, planificación e avaliación das actividades de orientación.
 - ❖ Participar directamente nalgunhas actividades de orientación, tales como actividades extraescolares, preparación do taboleiro informativo, elaboración e recompilación de materiais, etc.

4. OBXECTIVOS.

Para formular os obxectivos, faise necesaria unha reflexión e toma de decisións coherente e axustada, tendo en conta:

- O papel relevante e a importancia que da a función orientadora no sistema educativo a LOMLOE.
- As funcións e os ámbitos de actuación do DO e da súa xefatura que se establecen no Decreto 120/1998 e na Orde do 24 de xullo do mesmo ano, que o desenvolve.
- A análise de necesidades, características e recursos de realidade do noso centro e do seu contorno.
- Os valores, obxectivos e prioridades de actuación, e as decisións e opcións da comunidade educativa explícitas no Proxecto Educativo.
- As directrices da CCP e os criterios do Claustro de profesorado.

4.1. OBXECTIVOS XERAIS.

- Participar na elaboración, seguimento e avaliación do PE e demais documentos do centro, incidindo nos criterios organizativos, metodolóxicos e curriculares de carácter inclusivo para a atención á diversidade do conxunto do alumnado e asesorando nas decisións relativas á potenciación das áreas instrumentais, avaliación, recuperación, criterios de promoción, etc.
- Participar no deseño e desenvolvemento de medidas de atención á diversidade que optimicen a atención educativa proporcionada ao alumnado.
- Contribuír a identificación e detección temperá das dificultades ou problemas de desenvolvemento e aprendizaxe, e potenciar a posta en marcha de medidas e accións de carácter preventivo.
- Apoiar a convivencia no centro coa implicación de toda a comunidade educativa.
- Promover a comunicación, colaboración e coordinación coas familias, potenciando a súa implicación no proceso educativo dos seus fillos/as e na vida do centro.
- Establecer canles de comunicación e coordinar actuacións cos diferentes servizos e institucións.



- Facilitarlle á comunidade educativa os apoios e asesoramento necesarios para favorecer o desenvolvemento persoal, social e cognitivo do alumnado e axudarlles a afrontar adecuadamente os momentos escolares decisivos ou de maior dificultade.
- Asesorar e apoiar ao conxunto da comunidade educativas e, en particular, aos órganos de goberno do centro, para impulsar o desenvolvemento do mesmo en todos os ámbitos.
- Proporcionar apoio psicopedagóxico ao alumnado e deseñar, desenvolver e avaliar programas específicos de intervención.

4.2. **OBXECTIVOS ESPECÍFICOS.**

A) Con relación ao alumnado.

1) Desenvolvemento persoal e social.

- ◆ Favorecer e orientar a adaptación do alumnado ao contexto escolar e a integración no grupo clase.
- ◆ Axudar a tomar conciencia dos propios sentimentos e emocións, desenvolvendo habilidades de control e autorregulación dos mesmos e logrando un desenvolvemento emocional axeitado que facilite a integración do alumnado no grupo.
- ◆ Orientar a potenciación do desenvolvemento de hábitos básicos de autonomía persoal e social en colaboración das familias.
- ◆ Facilitar a inclusión educativa e a integración escolar e social do alumnado con necesidades específica de apoio educativo.
- ◆ Axudar a desenvolver no alumnado un adecuado coñecemento e valoración de si mesmo, facilitando a progresiva toma de conciencia sobre as súas propias capacidades, posibilidades e intereses.

2) Atención á diversidade e apoio aos procesos de ensinanza e aprendizaxe.

- ◆ Asesorar no desenvolvemento de estratexias e elaboración de instrumentos para o coñecemento das características persoais, familiares, sociais e escolares do alumnado.
- ◆ Contribuír a mellorar a atención educativa proporcionada ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo.
- ◆ Asesorar e colaborar na elaboración de rexistros de observación-avaliación sistemáticos.
- ◆ Axudar a reforzar a equidade na educación, mellorando a inclusión e calidade de resposta



educativa proporcionada ao alumando en situación de desvantaxe.

- ◆ Promover a busca de estratexias que favorezan a adquisición das aprendizaxes instrumentais básicas na educación primaria.
- ◆ Potenciar e asesorar na posta en marcha, seguimento e avaliación de adaptacións curriculares, medidas de reforzo educativo e calquera actuación destinada á mellora da aprendizaxe.
- ◆ Impulsar a eliminación dos obstáculos físicos, organizativos e curriculares que dificulten a acollida, a adaptación escolar e o desenrolo educativo do conxunto do alumnado con n.e.a.e.: alumnado con n.e.e., dificultades de aprendizaxe, etc.

3) Orientación académica.

- ◆ Potenciar a adquisición de competencias relevantes no ámbito educativo tales como responsabilidade, perseveranza, toma de decisións, traballo en equipo, experimentación e creatividade.

4) Convivencia.

- ◆ Contribuír á socialización do alumnado promovendo unha formación en valores conectada coa realidade social e comprometida con principios universais propios dunha sociedade democrática: cooperación, convivencia, respecto, solidariedade, concibindo o diálogo como ferramenta fundamental para a resolución pacífica de conflitos.
- ◆ Potenciar a posta en marcha de medidas preventivas para mellorar o clima de traballo e convivencia.
- ◆ Impulsar actividades destinadas a adquirir as habilidades sociais necesarias para relacionarse, expresar os propios sentimentos e ideas, cooperar e traballar en equipo.

5) Transición e coordinación entre etapas educativas.

- ◆ Orientar adecuadamente o proceso de acollida ao alumado de novo ingreso no centro, prestando singular atención ao inicio de Educación Infantil e ao alumnado inmigrante.
- ◆ Apoiar o proceso de transición entre etapas educativas, poñendo en marcha as medidas organizativas e curriculares necesarias para facilitar dito proceso.

B) Con relación ás familias.

- ◆ Asesorar ás familias para afrontar as dificultades que se presenten na educación dos seus fillos e/ou fillas.



- ◆ Asesorar ás familias orientándoas aos servizos que lles proporcionan asistencia e apoio que poidan precisar por estar en situación de desvantaxe socioeducativa, pola súa condición de emigrante, por pertencer a minorías étnicas ou por estar a vivir situacións complexas ou problemáticas.
- ◆ Asesorar e colaborar na procura de axudas e asistencia para alumnado con n.e.a.e..

C) Con relación ao profesorado:

- ◆ Asesorar na elaboración dos documentos do centro.
- ◆ Proporcionar información acerca da normativa de desenvolvemento da LOMLOE e da relacionada co proceso educativo, a institución escolar e, en xeral, co seu ámbito de traballo.
- ◆ Apoiar e asesorar no desenvolvemento da acción educativa e das actuacións que forma parte do desempeño da función docente: programacións, avaliacións, etc.
- ◆ Recadas a colaboración do profesorado nos procesos de avaliación psicopedagóxica e na organización da atención á diversidade do alumnado.
- ◆ Asesorar no deseño, implementación e avaliación dos distintos plans e/ou programas que se elaboren.
- ◆ Promover a coordinación, o traballo compartido e a innovación educativa.
- ◆ Asesorar na elaboración, desenvolvemento e avaliación das medidas de atención á diversidade.
- ◆ Coordinar o traballo das titorías e asesorar ao profesorado titor no desempeño da función titorial.
- ◆ Demandar a súa colaboración naquelas actividades propostas polo departamento.

D) Con relación a outras institucións e órganos externos.

- ◆ Colaborar cos servizos de orientación: Equipo de Orientación Específico, Departamento de Orientación doutros centros.
- ◆ Coordinar actuacións cos servizos e axentes externos: saúde, servizos sociais, concello, etc., aproveitando os recursos socioeducativos que estas institucións poidan ofrecer.

5. LIÑAS PRIORITARIAS DE ACTUACIÓN.

A determinación de liñas prioritarias de actuación é un paso necesario nunha planificación de accións realistas e efectivas.

En coherencia coas finalidades de orientación reguladas pola normativa e tras a análise de necesidades da nosa comunidade educativa, fixamos uns obxectivos xerais e específicos que van guiar a acción orientadora do noso centro.

Cumpre este momento a análise da Circular 10/2010 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para coordinar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia, que define as liñas prioritarias de actuación que deben ser tamén referente da nosa acción orientadora, no sentido de establecer ámbitos de actuación preferente dentro das accións que o centro ten determinadas.

Estes ámbitos preferentes e as características e necesidades do noso centro son os criterios que guían o establecemento das accións prioritarias.

O desenvolvemento dalgunha delas precisará da continuidade do seu tratamento ao longo de varios anos e, ao ter que responder de xeito prioritario fundamentalmente ás demandas de atención ás n.e.a.e. que puideran presentarse ao longo do curso, é posible tamén que haxa que pospoñer o desenvolvemento doutras a vindeiros cursos.

Moitas das accións prioritarias aparecen recollidas nos respectivos subplans que conforman este Plan de Orientación. De todos os xeitos, podemos destacar as seguintes:

- ◆ Actuacións que teñan como obxectivo a atención á diversidade, e contribuír a elaboración das medidas pertinentes, en especial no referido ao alumnado con necesidades de apoio educativo, a través da:
 - Identificación temperá de necesidades.
 - Revisión e, de ser o caso, modificación das medidas de apoio que está recibindo o alumnado que presenta dificultades de aprendizaxe.
 - Proposta de iniciativas que supoñan a optimización dos recursos humanos e materiais do centro.

- Asesoramento aos Departamentos Didácticos e aos Equipos de Ciclo para que, nas respectivas programacións, incorporen distintos niveis de dificultade que dean resposta á diversidade presente nas aulas.
- Elaboración do Plan Xeral de Atención á Diversidade.
- ◆ Desenvolver o Plan de Acción Titorial, especialmente no referido a:
 - Incorporación de contidos relacionados con habilidades sociais, autoestima, resolución pacífica de conflitos a través da mediación, dinámica de grupos e igualdade entre homes e mulleres.
 - Desenvolvemento das competencias clave.
 - Revisar e reelaborar o Plan de Acción Titorial.
- ◆ Asesorar ao alumnado sobre os diferentes itinerarios académicos e profesionais, permitíndolles tomar unha decisión sobre o seu futuro académico e profesional dunha forma responsable e consciente:
 - Axudar ao alumnado a adquirir un maior coñecemento de si mesmo: posibilidades, aptitudes, características persoais, etc.
 - Informar da oferta educativa entre o alumnado, incidindo nas condicións de acceso, características, titulacións, etc.
 - Facilitar ao alumnado coñecementos sobre o mundo socio-laboral.
 - Establecer accións específicas dirixida a fomentar a igualdade no acceso á formación profesional e aos estudos universitarios.
 - Asesorar ao alumnado en situación de risco ou abandono escolar.
 - Elaboración do plan de preparación para a ESO e do POAP.
- ◆ Actuacións en relación á promoción da convivencia.
 - Colaborara na elaboración do Plan de Convivencia ou da súa revisión.
 - Colaborar no deseño, posta en marcha e avaliación de actividades que promovan unha boa convivencia entre o alumnado e toda a comunidade educativa.
 - Como neste centro, por cuestións de espazos, non existe aula de convivencia, levar a cabo actividades que promovan a implementación de programas de habilidades sociais, sobre todo con aquel alumnado que presenta condutas

disruptivas, implicando ás familias, en coordinación coa mestra de RAOGAL e o coordinador de benestar emocional.

- ◆ Actuacións encamiñadas a diminuír o absentismo escolar e o abandono temperá dos estudos:
 - Colaborar na aplicación do protocolo de absentismo escolar.
 - Asesorar ás familias sobre a importancia da asistencia a clase en todas as etapas educativas que se imparten no centro.
- ◆ Actuacións encamiñadas a promover a igualdade entre homes e mulleres:
 - Colaborar na elaboración (de ser o caso) e na aplicación do Plan de Igualdade.
 - Colaborar no deseño, posta en marcha e avaliación de actividades que promovan a igualdade entre os membros de toda a comunidade educativa.

6. **ESTRATEGIAS DE INTERVENCIÓN.**

Sendo o centro escolar un sistema formado por distintos elementos que deben organizarse e colaborar en aras de proporcionar resposta ás necesidades da comunidade educativa e que ten como fin último articular unha acción formativa eficaz e de calidade, a función orientadora debe incidir en e desde o conxunto da organización escolar.

Pero para dirixir as accións e conseguir os obxectivos formulados é necesario considerar unhas estratexias xerais de intervención, que enmarcan e complementan as propias das intervencións concretas que se articulan arredor dos subplans:

- ◆ A relación de asesoramento, apoio, colaboración e coordinación permanente co equipo directivo.
- ◆ A importancia da participación activa do profesorado no equipo, como xeradores de iniciativas, e pola implicación que se precisa para desenvolver de maneira real e efectiva as accións planificadas no Departamento.
- ◆ A importancia dos titores e titoras como coordinadoras dos equipos docentes, coa función de unificar e ordenar medios e esforzos para unha acción común eficaz.
- ◆ As e os especialistas en PT e AL: ninguén mellor para colaborar na necesaria sensibilización, impulso, mediación, concienciación, e na coordinación de accións

para optimizar a atención ao alumnado con n.e.a.e..

- ◆ O impulso da orientadora coa presentación de iniciativas, propostas, proxectos, etc., que sirvan de punto de partida de reflexión e acción conxuntas en todos os ámbitos da acción educativa.
- ◆ O establecemento dunha relación titorial permanente co alumnado e coas familias.
- ◆ O apoio a asesoramento á comunidade educativa constituirá o eixe central da intervención: o primeiro que temos que ter en conta é a organización da orientación no noso Sistema Educativo en tres niveis de actuación interdependentes (a acción titorial o Departamento de Orientación e o Equipo de Orientación Específico (EOE)), cada un subsidiario do anterior. O DO actúa sobre o proceso educativo fundamentalmente através do seu apoio e asesoramento á labor docente (podendo abordar dun xeito directo tarefas máis especializadas) e a súa labor será apoiada, pola súa vez, pola intervención do EOE.
- ◆ Así, o DO actuará fundamentalmente contribuíndo a dotar á comunidade educativa dunha maior capacidade para apoiar o desenvolvemento integral das persoas, promovendo e facilitando a implicación e a formación necesaria dos distintos axentes.
- ◆ A consulta colaborativa como modelo de asesoramento: no que atinxe ao proceso de apoio e asesoramento, actuaremos dun xeito facilitador, non directivo, axudando aos distintos axentes a identificar as súas necesidades, establecer metas consensuadas, e poñer en marcha as estratexias e mecanismos adecuados para chegar a elas. E farémolo no marco dun modelo de asesoramento, o de consulta colaborativa (descrito por Bisquerra, 1998), que implica o traballo nun contexto de colaboración e participación, buscando o maior grao de consenso e sintonía no desenvolvemento de cada actuación.
- ◆ O impulso dos mecanismos organizativos e o clima relacional que facilite o intercambio de comunicación e a colaboración entre todos os sectores. É fundamental abrir canles e impulsar mecanismos de comunicación entre todas as persoas e instancias implicadas no proceso (tanto internas como externas aos centros). Esta labor se considerará prioritaria e conlevará boa parte das accións previstas para este

departamento, relacionadas no apartado anterior. De entre elas, convén resaltar aquí, pola súa importancia estratéxica para o bo desenvolvemento das tarefas orientadoras, as que teñen que ver con:

- A creación de espazos para a reflexión do profesorado sobre a súa práctica docente, nun clima de respecto e aceptación que contribúa a estimular a avaliación formativa e a impulsar as iniciativas innovadoras.
 - A promoción dunha maior participación do alumnado nas decisións sobre o proceso educativo, como destinatarios/as últimos/as de todas as nosas accións, que nos axudará a guiar dito proceso, ao tempo que contribuirá á súa identificación cos valores democráticos e a xerar un sentimento de pertenza ó centro.
 - O achegamento ás familias, promovendo a súa colaboración cos outros axentes educativos, desde a confianza e o respecto, establecendo vías de comunicación que partan do diálogo e a independencia mutua.
- ◆ Énfase na prevención e a promoción de cambios a nivel institucional. Este plan implica principalmente actuacións de carácter proactivo, de acordo cun modelo esencialmente preventivo e, máis aínda, promotor da saúde, na medida en que pretende dotar á comunidade educativa dos recursos necesarios para contribuír a un desenvolvemento óptimo das persoas. Tamén se contemplan actuacións en certo modo reactivas fronte ás demandas que poidan xurdir durante o curso por parte do profesorado, alumnado, familias... Pero incluso nestes casos, as actuacións promoverán no posible unha intervención a nivel institucional, e non só individual, na liña da intervención sistémica proposta e coa intención de influír na mellora da calidade da educación.
 - ◆ Flexibilidade das propostas. Entendemos a implementación desta programación como un proceso no que a mesma se irá avaliando de xeito continuo e modificando, “sobre a marcha” cando sexa necesario para acadar os obxectivos (as reunións do departamento serán o espazo onde se avanzará colexiadamente neste senso).
 - ◆ Reunións e outros espazos de traballo e coordinación: teñen especial importancia estratéxica as seguintes reunións de coordinación e os espazos de traballo creados no

centro:

- Reunións de coordinación interna do DO.
 - Reunións da CCP, á que elevaremos as nosas propostas, presentaremos pautas de actuación, informaremos do seguimento dos distintos programas..., mentres este órgano nos marcará directrices, prioridades, propostas de mellora, etc.
 - Reunións do Claustro e Consello Escolar, onde se elevarán determinadas propostas para ser aprobadas (as incluídas no PAT e POAP, realización de determinadas actividades extraescolares e complementarias, ou criterios organizativos que permitan desenvolver con maior facilidade os programas).
 - Reunións trimestrais dos equipos docentes, nas sesións de avaliación, que é fundamental aproveitar por ser un dos escasos momentos que adoitamos ter en educación secundaria para facer balance e novas propostas do traballo de orientación e titoría para un grupo concreto (de aí a importancia de organizar axeitadamente o horario para que a orientadora poida asistir ás sesións de todos os grupos)
 - Reunións coa xefatura de estudos, fundamentais dado o carácter indirecto da maior parte indirecto da maior parte das actuacións do DO, que fai necesaria a intervención desta instancia á hora de darlle forma organizativa ás propostas.
 - Reunións semanais ou quincenais, ou cada vez que se precise, co profesorado de AL e PT, para a coordinación da atención ao alumnado con n.e.a.e..
 - Actuacións co Equipo de Orientación Específico, para o deseño, posta en marcha e valoración de accións que requiran un alto grao de especificidade.
 - Reunións con axentes externos ao centro, para concretar as actividades que se establecen nos distintos programas e/ou iniciar novas liñas de colaboración.
- ◆ Co alumnado, a instrumentalización do grupo-clase. A formación do profesorado no traballo con grupos será esencial para a intervención en todos os ámbitos contemplados neste plan.

- ◆ Construtividade e interactividade como estratexias de aprendizaxe e o papel mediador do profesorado. As actividades propostas irán encamiñadas a promover aprendizaxes significativas e funcionais, as interaccións entre iguais, así como as interaccións bidireccionais co profesorado, que actuará como facilitador da aprendizaxe.
- ◆ O centro como contexto de participación democrática.
- ◆ A intervención enfocada á construción de actitudes saudables e o uso da estratexia cuádrupla como modelo de intervención. Tanto no deseño como na implementación e por tanto na avaliación de todos os programas, se terá en conta que as actitudes teñen tres compoñentes, tal como explicabamos noutro apartado, e do que o afectivo, tradicionalmente esquecido, é esencial na súa configuración. Por iso, os programas incluírán actividades que permitan traballar os aspectos afectivos das actitudes implicadas (por exemplo, xogos e dramatizacións, campos simbólicos, etc..) A formación do profesorado nestas estratexias metodolóxicas será tamén unha das prioridades neste plan.
- ◆ Integración das actividades nas áreas do currículo. Cada programa, ademais das actividades para desenvolver na hora de titoría, incluírá actividades para desenvolver a través dalgunhas áreas do currículo.
- ◆ Globalidade e interdisciplinabilidade dos contidos traballados, facilitado polo feito de que hai bloques de contido dalgúns programas intimamente relacionados con outros bloques de distintos programas.
- ◆ Adaptación do ensino presencial a un ensino mixto ou, de ser o caso, a un ensino non presencial. Se a situación o require e non é posible unha intervención de xeito presencial como consecuencia dalgunha situación de crise sanitaria, como a provocada pola pandemia da COVID-19, esta intervención realizarase por medios telemáticos e telefónicos por medio da Aula Virtual do centro, a páxina web do mesmo, a plataforma de videoconferencia Cisco Webex, o correo electrónico e/ou o teléfono.

6.1. PLAN XERAL DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

O noso centro conta cun Plan Xeral de Atención á Diversidade elaborado o curso pasado no Departamento de Orientación, onde se recolle a diversidade do alumnado e as medidas ordinarias e extraordinarias que se poden implementar no centro, tendo en conta o Decreto 229/2011 e a Orde do 08 de setembro de 2021 que o desenvolve. Ademais, elaborárase a concreción anual do PXAD, adaptando dito Plan á diversidade presente este curso no CPI. Esta concreción engadirase á Programación Xeral Anual.

6.2. PLAN DE ACCIÓN TITORIAL (PAT).

O Departamento de Orientación colabora coas xefaturas de estudos en:

- Reunión dos equipos docentes (avaliacións, reunións extraordinarias,...).
- Revisión ou modificación, se procede, do PAT.
- Organización e funcionamento das titorías.
- Posibilitar a coordinación entre o profesorado titor dun mesmo nivel, ciclo e/ou etapa.

Co profesorado titor e co profesorado en xeral:

- Deseño e desenvolvemento da programación titorial.
- Elaboración dun programa básico de Habilidades Sociais (segundo a lexislación vixente).
- Seguimento do proceso de ensino-aprendizaxe.
- Elaboración de pautas para o consello orientador en 2º e 4º da ESO.
- Proporcionar técnicas e instrumentos para o desenvolvemento da acción titorial: guías e escalas de observación, técnicas e hábitos de estudo, asesoramento na relación coas familias, etc.
- Asesorar e participar, se é o caso, na intervención do profesorado titor coas familias.
- Colaboración no seguimento e titoría de determinadas alumnas e alumnos.

Co alumnado en xeral:

- Atención e asesoramento individualizado a todo o alumnado que o demande.
- Colaborar coa xunta de delegados nos temas que soliciten.

Coas familias:

- Cooperar na relación profesorado titor – familias para a solución de problemas ou necesidades que afecten ás súas fillas e/ou fillos.
- Propoñer actuacións que promovan unha maior participación e implicación das familias na vida do centro e na educación das fillas e/ou fillos.
- Colaborar en actividades formativas dirixidas ás familias.

Con outras institucións: Concello, Mancomunidade de Ordes, Deputación, Centro de Saúde Mental, Equipo de Orientación Específico, Servizos Sanitarios, Atención Temperá:

- Facilitar e coordinar a realización de actividades ou programas tendentes ao desenvolvemento persoal, social e cognitivo do alumnado.
- Seguimento de alumnado con intervención psicolóxica, de saúde, social, etc.

6.3. PLAN DE ORIENTACIÓN ACADÉMICO E PROFESIONAL.

Asesoramento e colaboración nas tarefas xerais do centro:

- Elaborar o Plan de Orientación Académico e Profesional.
- Coordinar as actividades que teñan que ver coa orientación académica e profesional.

Co profesorado:

- Propoñer ao profesorado que inclúa no currículo de área ou materia, actividades de orientación académica e profesional.
- Solicitar a colaboración do profesorado para a realización de actividades de información

académica e profesional.

Co alumnado:

- Asesorar e axudalos, e colaboración coas familias, sobre as opcións que se lle presenten.
- Promover actuación que fomenten a igualdade no acceso á formación profesional e á universidade.
- Accións dirixidas a reducir as desigualdades derivadas de condicionantes de calquera tipo.
- Asesoramento ao longo de toda a escolaridade, pero especificamente nos momentos cruciais do proceso educativo: inicio ou fin de etapa, cambio de itinerario ou optativas, etc.
- No 1º e 2º curso da ESO insistirase principalmente no coñecemento deles e delas mesmas, en programas que fomenten a autoestima, na toma de conciencia de posibles decisións, etc. Nos cursos máis altos da ESO centrarase a atención na información sobre saídas académicas e profesionais, e no proceso de toma de decisións.
- Traballar na busca autónoma de información, tanto académica como profesional e laboral.

Coas familias:

- Atención e asesoramento individualizado ás familias que o soliciten.
- Organizar charlas informativas sobre a orientación académica e profesional dos seus fillos e fillas.

Con outras institucións (EOE, Concello, empresas...):

- Buscar colaboración nas seguintes accións: información e asesoramento sobre itinerarios formativo-profesionais, elaboración do consello orientador, seguimento do alumnado na transición do sistema educativo ao mundo laboral e viceversa, etc.

6.4. PLAN DE CONVIVENCIA E PLAN DE IGUALDADE.

O noso centro educativo está a elaborar un Plan de Convivencia tendo en conta as necesidades

actuais presentes en todos os membros da comunidade educativa. Este Plan debe elaboralo a comisión de convivencia, formada na seo do Consello Escolar, e contando co asesoramento do Departamento de Orientación.

O Plan de Igualdade está elaborado desde o curso 2021-2022 e pódese consultar na páxina web do centro. De todos os xeitos, habería que revisalo para actualizar a lexislación. Todos os principios e obxectivos seguen a estar presente na nosa pedagogía de centro: valores democráticos, transversalidade, inclusión, igualdade de oportunidades e visibilidade.

Máis alá diso, desde este DO establécese un programa de igualdade e promoción de convivencia, cunha serie de actuacións prioritarias que se describen a continuación:

OBXECTIVOS
<ul style="list-style-type: none">◆ Promover no centro e nas aulas o clima relacional adecuado para apoiar o desenvolvemento psico-afectivo e a inserción social do alumnado.◆ Promover a igualdade de oportunidades e o máximo desenvolvemento posible das capacidades de todo o alumnado.◆ Previr situacións de fracaso e/ou abandono escolar.◆ Previr situacións de discriminación e desigualdade por razóns culturais, de xénero ou calquera outro factor de diferenciación.
CONTIDOS
<ul style="list-style-type: none">◆ Educación para a convivencia e a paz.◆ Habilidades sociais e resolución de conflitos.◆ Procesos grupais.◆ Escola inclusiva.

ACCIÓNS PRIORITARIAS DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN.

- ◆ Colaborar na elaboración do Plan de Convivencia do centro ou do resto dos documentos que no centro orientan a práctica educativa.
- ◆ Propostas á CCP para a inclusión da educación para a convivencia e para a paz, así como coeducación, no currículo a través de todas as áreas e materias.
- ◆ Proposta de actividades no PAT para contribuír á cohesión do grupo e á construción de actitudes de respecto e solidariedade.
- ◆ Canalizar as suxerencias do alumando en relación ás NOF feitas desde as reunións de tutoría ou desde a xunta de delegados/as.
- ◆ Colaboración co equipo directivo e o profesorado titor na preparación das sesións de presentación para as familias e na elaboración de dosieres onde figure o calendario escolar, o calendario de avaliacións, a entregas de notas, as normas de convivencia, etc.
- ◆ Primeiro contacto e acollida das familias do alumnado de nova incorporación ao centro, para impulsar a súa colaboración no proceso educativo dende o inicio.
- ◆ Asesoramento ao profesorado sobre os procesos grupais.
- ◆ Asesoramento ao profesorado e ás familias para a análise das claves actitudinais que están detrás dos comportamentos agresivos e violentos.
- ◆ Asesoramento individualizado ás familias ante as dificultades para poñer límites e normas.

6.5. PROGRAMA DE HABILIDADES SOCIAIS E BENESTAR E EMOCIONAL.

A normativa da nosa Comunidade Autónoma indica que os DO deben elaborar un programa de habilidades sociais, máis alá dos casos mencionados no artigo 24 do Decreto 8/2015 que fai referencia a este programa como medida complementaria para a mellora da convivencia. A raíz do confinamento e da pandemia xurdida pola COVID-19, a Consellería publicou un Plan de Benestar e o curso pasado presentou unha guía para desenvolver este plan, documentos que teremos moi en conta na implementación deste plan de orientación. Por iso presentamos este programa de HHSS e benestar emocional:



PROGRAMA DE HABILIDADES SOCIAIS E BENESTAR EMOCIONAL	
OBXECTIVOS	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Desenvolver o coñecemento intergrupalo. ◆ Fomentar a cooperación e a confianza intergrupalo. ◆ Desenvolver actitudes de respecto e tolerancia cara as diferenzas. ◆ Desenvolver a autoestima dos individuos que compoñen o grupo. ◆ Mellorar a comunicación intergrupalo. ◆ Mellorar a capacidade de expresión emocional, xestión emocional e resiliencia do alumnado. ◆ Recuperar as relacións persoais e a convivencia no centro escolar. ◆ Promover un acompañamento emocional do alumnado por parte de todo o profesorado, para así poder detectar aqueles casos en que aparezan dificultades socio-emocionais. 	
CONTIDOS	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Cooperación. ◆ Cohesión grupal. ◆ Autoestima. ◆ Comunicación. ◆ Empatía. ◆ Intelixencia emocional: conciencia, xestión das emocións, regulación e expresión. ◆ Resiliencia. ◆ 	
TEMPORALIZACIÓN	
<p>Será levado a cabo durante o segundo trimestre.</p>	

METODOLOXÍA
<p>A metodoloxía será principalmente participativa, de traballo grupal. Utilizarase a reflexión sobre dilemas morais, a dramatización, a análise de casos, a choiva de ideas, debates, etc. Empregaranse recursos TIC para facilitar o ensino mixto ou de ser o caso, se as condicións o requiren, a distancia.</p>
AVALIACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Avaliación inicial: para coñecer o punto de partida e orixe dos alumnos/as, é dicir, dos coñecementos previos que posúen con respecto ás técnicas de traballo para aprender a estudar de maneira significativa. ◆ Avaliación formativa: durante todo o proceso tendo en conta os obxectivos formulados en cada sesión programa, así como na medida na que se conseguu.

6.6. PROGRAMA DE ACOLLIDA.

Todos os centros deben contar cun Plan de Acollida para o alumnado de nova incorporación, e que se levará a cabo a principio de curso, así como ao longo do mesmo sempre que se incorpore alumnado novo; o obxectivo é mellorar a súa adaptación ao alumnado e ás súas familias.

O plan de acollida é o conxunto de actuacións planificadas que se levarán a cabo no noso centro nos momentos iniciais de chegada do novo alumnado e as súas familias, para propiciar unha adecuada integración no novo ámbito escolar.

O que se pretende é facilitar a incorporación do alumnado e as familias á vida escolar do centro, recibilo, amosarlles as instalacións, informarlles sobre o funcionamento interno do CPI, etc., aspectos que facilitan e promoven un bo clima de convivencia.

6.7. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS.

O DO colabora co resto do profesorado, coa biblioteca e co ENL nas propostas de actividades para levar a cabo no centro. Ademais, o DO participa nos programas Iguálate e Vida saudable.

Así mesmo, colabora coa titora de 4º ESO na implementación de charlas de AESLEME (Asociación Española de Lesionados Medulares), para levar a cabo en todos os cursos da etapa; así como no Plan Director da Guardia Civil.

Tamén se van levar a cabo as charlas da Consellería para 3º e 4º da ESO dentro do programa: “Que non decidan por ti. Ti elixes”.

Queda aberta, ao longo do curso, a participación de máis actividades, tan pronto vaian xurdindo e se vaian organizando, e contemplaranse na memoria final do Departamento.

7. CONTRIBUCIÓN, DESDE O DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN, Á ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Desde o DO traballárase sempre por programas de intervención, desde unha perspectiva global e integradora, contemplando as competencias clave, e tendo no punto de mira o modo de intervir do Deseño Universal de Aprendizaxe (DUA), que ten como obxectivo fundamental programar para tod@s, procurando eliminar todas as barreiras que interfíren no proceso de ensino-aprendizaxe (sociais, físicas, sensoriais, cognitivas, estruturais, comunicativas, curriculares,...).

✓ Competencia en comunicación lingüística.

- ◆ Utilización e tratamento de diversas fontes, sobre todo orais, escritas e audiovisuais, como procedemento básico nos procesos de orientación e auto-orientación.
- ◆ Distinción da información relevante da que non o é, así como a valoración crítica da información presentada polos medios de comunicación sobre un mesmo feito.
- ◆ Identificación dos elementos que interveñen nas mensaxes publicitarias e valoración crítica das mensaxes que pretenden transmitir.
- ◆ Busca, análise e síntese da información escrita, así como argumentar, expoñer e defender os propios puntos de vista sobre un feito ou situación.

✓ Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

- ◆ Presentación e uso da información relativa á realidade social e profesional en termos matemáticos (estadísticas, fórmulas, gráficos e cadros, táboas, etc, ...), tanto para interpretar a realidade, como para aportar argumentos propios sobre os feitos sociais.



- ◆ Concepción das matemáticas como construción colectiva, ligada a esixencias sociais, que promovan transformacións sociais profundas.
- ◆ Desenvolvemento de programas de mellora para o razoamento matemático aplicable á resolución de situacións da vida cotiá.
- ✓ Competencia dixital.
 - ◆ Valoración crítica do uso das TIC para a satisfacción das necesidades humanas.
 - ◆ As TIC como oportunidade de acercamento interpersonal e social.
 - ◆ Análise das TIC como instrumento para a inclusión social entre os diversos grupos sociais.
 - ◆ Uso e tratamento de diversas fontes a través da competencia dixital.
 - ◆ Emprego da aula virtual do centro
 - ◆ Adaptación de todas as actuacións do DO a un ensino mixto e de ser o caso, a distancia, de producirse unha situación como a derivada da pandemia.
- ✓ Aprender a aprender.
 - ◆ Desenvolvemento do pensamento crítico e da reflexión individual.
 - ◆ Desenvolvemento da capacidade de reflexión sobre o propio proceso de aprendizaxe para mellorar os procedementos máis adecuados.
 - ◆ Estimulación da elaboración de conclusións e valoracións argumentadas, favorecendo unha aprendizaxe cada vez máis autónoma.
 - ◆ Desenvolvemento da conciencia sobre as propias capacidades e das relacións entre intelixencia, emocións e sentimentos.
- ✓ Competencias sociais e cívicas.
 - ◆ Desenvolvemento do coñecemento de si mesm@ e da capacidade de establecer relacións construtivas, non agresivas, cos demais.
 - ◆ Desenvolvemento de habilidades sociais, impulso do traballo en equipo e uso sistemático da argumentación na análise e valoración crítica de problemas e feitos sociais.
 - ◆ Desenvolvemento da toma de decisións na relación social.
 - ◆ Coñecemento e respecto dos valores cívicos, da democracia e dos dereitos humanos (liberdade, igualdade, dignidade, solidariedade...).

- ◆ Respecto e valoración da diversidade social e cultural como enriquecemento.
- ✓ Sentido da iniciativa e espírito emprendedor.
 - ◆ Coñecemento dos perfís profesionais e condicións laborais.
 - ◆ Desenvolvemento da educación emocional, a asunción de responsabilidades e de riscos ante o éxito e o fracaso.
- ✓ Conciencia e expresións culturais.
 - ◆ Valoración e desenvolvemento da liberdade de expresión, a tolerancia e o acercamento entre culturas.
 - ◆ Valoración das manifestacións culturais e artísticas como expresión de valores sociais compartidos.

8. METODOLOXÍA.

Todas as actuacións estarán debidamente planificadas e incardinadas no funcionamento do centro e no proceso de ensino-aprendizaxe, seguindo as directrices da CCP e as liñas de actuación do Proxecto Educativo. Interviremos desde os diferentes niveis de centro polas actuacións específicas do Departamento e a nivel de sector, con todos aqueles servizos externos, como os Equipos de Orientación Específico, centro de recursos e a Inspección Educativa, para integrar as actuacións no contexto. Así mesmo, é fundamental a colaboración cos servizos sociais e institucións ou asociacións do concello.

A cooperación coas familias será imprescindible, informándoas de todos os recursos educativos e sociais dos que se dispón, tratándoas de implicar ó máximo no seguimento da educación dos seus fillos e fillas.

O procedemento de comunicación desde o DO co alumnado, a súa familia e os equipos docentes será prioritariamente persoal, pero tamén a través das plataformas e medios telemáticos corporativos.

Para aquel alumnado que non poda seguir a ensinanza presencial por calquera motivo debidamente xustificado e recollido na lexislación vixente, poderase aplicar algúns dos procedementos recollidos, como empregar unha dirección de correo electrónico facilitada pola familia, ou recorrer á colaboración dos Servizos Sociais do concello, facendo chegar en ambos casos a intervención

individualizada que sexa precisa.

9. RECURSOS EMPREGADOS.

Serán os do centro, tanto materiais como persoais, organizativos e de espazo, podendo acudir a axentes externos cando así o requira a actuación programada, procurando un rendemento óptimo e o máximo aproveitamento dos recursos existentes.

- ◆ Humanos: profesorado, titores/as, orientadora, xefa de estudos, profesionais externos.
- ◆ Do contexto: EOE, centros de recursos, centros da zona, inspección educativa, concello, empresas, servizos sociais, etc.
- ◆ Materiais: lexislación educativa vixente, cuestionarios e test, programas específicos, medios informáticos e tecnolóxicos, bibliografía...
- ◆ Organizativos: reunións cos titores/as, profesorado, familias, departamento de orientación e con axentes externos.
- ◆ Ademais:
 - Aula virtual do CPI.
 - Páxina web do centro.
 - Plataforma Abalar.
 - Entorno virtual de aprendizaxe Edixgal.
 - Plataforma Cisco Webex.
 - Probas diagnósticas e programas elaborados polo DO ou recompilados desde internet.

10. TEMPORALIZACIÓN.

A avaliación inicial de necesidades e o deseño deste plan de orientación iníciase no mes de setembro; a posta en práctica do plan e o seu seguimento a partir de outubro. A programación de tempo está especificada para cada actividade en cada un dos ámbitos de intervención do plan, sen embargo, atenderanse puntualmente aquelas necesidades prioritarias que se presenten ou demanden ó longo do curso, tendo en conta as prioridades educativas, persoais e de formación do alumnado.

A avaliación final, propostas de mellora e comunicación de resultados realizarase no mes de xuño, ao finalizar o curso académico.

11. CRITERIOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN.

A avaliación constitúe un elemento fundamental para a mellora de calquera actividade. Só desde unha reflexión crítica sobre o desenvolvemento das actuacións emprendidas, poden poñerse en marcha procesos de mellora fundamentados no ámbito educativo. Este proceso de reflexión debe ser compartido, de forma que no mesmo se lles dea cabida aos distintos axentes protagonistas da comunidade educativa, permitindo así enriquecer as propostas de mellora coas aportacións e perspectivas destes.

No que ao Plan de Orientación se refire, é preciso avaliar o seu desenvolvemento xunto cos outros plans do departamento. Deben fixarse pois, uns criterios xerais de avaliación e establecer procedementos e instrumentos para valorar o grao de cumprimento do recollido neste documento de planificación, así como a idoneidade dos obxectivos, elementos e actuacións derivados do mesmo.

11.3. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

Os criterios que nos van permitir facer un seguimento e/ou avaliación do Plan de Orientación relaciónanse directamente cos obxectivos formulados nel e veñen determinados por:

- a) A realización das actuacións previstas nos diferentes plans que forman parte del.
- b) A resposta ás demandas da comunidade educativa.
- c) A satisfacción das necesidades de orientación do centro.
- d) O grao de axuste á realidade do colexio.
- e) A resposta á diversidade.
- f) O apoio á comunidade educativa no desenvolvemento das accións de mellora da intervención educativa.
- g) O asesoramento e apoio en relación a todo o relacionado coas accións de

desenvolvemento da LOMLOE.

- h) A promoción das relacións dos distintos sectores da comunidade educativa e a súa participación na vida do centro.
- i) A relación cos axentes externos.
- j) O apoio ao alumnado para favorecer o seu desenvolvemento integral.
- k) A promoción e apoio á convivencia.

11.4. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

Para a avaliación deste plan de orientación utilizaremos os seguintes procedementos e/ou instrumentos:

- As reunións de coordinación.
- Cuestionarios.
- Análise dos resultados escolares e das probas de diagnóstico.
- Entrevistas.
- Análise do clima de convivencia no centro.
- Memorias finais.
- Análise de documentos e tarefas que nos darán información acerca de:
 - ◆ Desenvolvemento das accións prioritarias.
 - ◆ As accións previstas e non realizadas.
 - ◆ As modificacións e/ou actuacións introducidas.
 - ◆ Reunións celebradas.
 - ◆ A participación nas reunións do Departamento.
 - ◆ O número de demandas recibidas.
 - ◆ O número de demandas atendidas.
 - ◆ Instrumentos e/ou documentos elaborados.



ANEXOS.

Engádense, como anexos a esta programación, a concreción anual do Plan Xeral de Atención á Diversidade, e as programacións dos mestres e mestras de PT e de AL que forman parte deste Departamento (tanto do CPI como do CEIP adscrito).

Cerceda, a 30 de outubro de 2023.

Asdo.: María Jesús Díaz Rodríguez.

Xefa do Departamento de Orientación.